

מר זוטא ועץ התפוחים

כתבה: אורית רז, איירה: אורה איל

גננת יקרה,

הדשא של השכנים ירוק יותר, החצר בגן השני מטופחת יותר, לחברה שלי יותר צעצועים ממני... לפעמים אנחנו כה מרוכזים בהשוואה עם הסביבה ובמה שנדמה שחסר לנו, שאנחנו כלל לא רואים את הפוטנציאל והיופי של מה שצומח "מתחת לאף שלנו".

מר זוטא לא שמר על העץ שצמח לו בנינה, עד שהעץ נבל והצמיח פירות חמוצים. הרצון שתהיה לו גינה של פרחים וירקות כמו של חבריו, הוביל לשינוי מפתיע גם בעץ התפוחים – אותו העץ העזוב שעמד כל אותה העת במרכז החצר. ההחלטה לטפח סביב העץ גינה, ההתמדה ועבודת האדמה המסורה, הניבו פירות ושמחה שלא היה ניתן לצפות להם.

לְעֵבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ (בראשית ב' טו)

המסורת היהודית מייחסת חשיבות רבה לאדמה, לעבודת האדמה ולשמירה עליה. הראשון שקיבל את התפקיד החשוב היה אדם הראשון. כבר בגן עדן נאמר לו "לעבדה ולשמרה", עליו האחריות לשמור על העולם הסובב אותו ולטפח אותו.

מר זוטא וחבריו הגמדים עובדים את אדמתם ומטפחים אותה בחדווה רבה. לסיפור מסר חשוב לכל קהילת הגן – ילדים, הורים וצוות – "לעבדה ולשמרה"; יש חשיבות גדולה בשמירה על העולם שקיבלנו ובטיפוח הסביבה, והנאה גדולה כשעבודת האדמה שלנו מניבה פירות.

קוראים יחד

- << רצוי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות, לאפשר לילדים להחזיק בספרים שלהם ולהזמין אותם לעקוב אחר האיורים. כדאי להתרכז בתמונה של העץ היבש. מה חושבים הילדים עליו, האם בעיניהם הוא מכוער, עצוב, מוזנח? מה לדעתם כדאי לעשות איתו? תוכלו להמשיך לקרוא את ההצעות של קטינא וזעירא לסלק את העץ. כדאי לשאול את הילדים, מה הם היו מייעצים למר זוטא?
- << כדאי לבקש מהילדים לחפש את הדף שבו מר זוטא מנסה לסלק את העץ. עקבו אחר הניסיונות השונים והתבוננו בהבעות הפנים שלו, כיצד הן משתנות? האם הכעס של מר זוטא הועיל לו? למה לדעתכם הגרזן שלו נשבר?
- << כדאי לחפש את האיור שמלווה את הטיפול שמעניק מר זוטא לערוגות של פרחים ולירקות. אפשר לשאול את הילדים, למה לדעתם ציירה אורה איל את הפרחים והירקות בצורה של לבבות?

יש על מה לדבר

- << איך הילדים מסבירים את השינוי שחל בעץ התפוחים? האם זה היה רק עניין של "מזל"? מה גרם לעץ להשתנות ולפרוח? וכיצד יתכן שמר זוטא בכלל לא שם לב לשינוי?
- << האם גם לכם קרה פעם שקינאתם במה שיש לחברים, ולא שמתם לב לדבר טוב או מיוחד שנמצא "ממש מתחת לאף"? כדאי לעודד את הילדים לשתף חוויות. (רצוי גם לשתף סיפור שקרה לך!)
- << בלי להתכוון, חבריו של מר זוטא עזרו לו לשקם את העץ העזוב. אפשר לשוחח על עצה חברית, מתי המלצתם משהו לחברים, האם פעם קיבלתם עזרה ורעיונות מאחרים ששחררו אתכם ממקום בו הייתם "תקועים"? האם שמחתם לקבל עצה? איך התקבלו עצות שנתתם? האם אנו תמיד מקשיבים לעצות של חברים? איך בכלל משנים את הדעה של חבר או חברה?
- << לפעמים אנחנו כה מרוכזים ומתמקדים במשימה אחת, שאנחנו לא מרגישים שהמאמץ שלנו מניב "פירות" גם במשהו אחר. האם קרה לכם? כדאי לשתף חוויות בקבוצות קטנות.
- << מר זוטא מתקשה להחליט אם לשתול גינת ירק או פרחים, ובסוף הוא בוחר ליהנות משני העולמות! אפשר לשוחח על הקושי בקבלת החלטות.

הצעות לפעילות בגן

- << **האם לעצים יש רגשות?** הילדים יכולים להמחיש את הסיפור. הכיני תחפושות פשוטות ובחרי כל פעם קבוצה של 4 ילדים (3 גמדים ועץ). בזמן שחבריו של מר זוטא מציעים לו דרכים לסלק את העץ, העץ יכול לבטא בהבעות פנים את התגובה שלו למה שהוא שומע. אילו העץ היה יכול לדבר, מה היה אומר לגמדים? כיצד הוא יכול להצליח לשנות את דעתם?
- << **יוצאים לטיול עצים:** אילו עצים צומחים בחצר הגן? מה צומח במסלול אותו עוברים הילדים כל יום מהבית אל הגן? אם מתאפשר לכם, כדאי לצאת לטיול עם משפחות הגן ולחפש עצים שגדלים בסביבה. האם הילדים מכירים סוגי עצים שונים? בעקבות ההיכרות עם העצים אפשר להכין תערוכה של ציורי עצים ולתלות אותם על לוח קיר.
- << **שותלים יחד גינה קהילתית:** האם בקרבת הגן יש משטחים ריקים או חצרות מוזנחים? תוכלו לחבור לגופים קהילתיים נוספים, לנקות ולייפות את האזור. אפשר אפילו לשתול יחד גינה קהילתית.
- << **לקראת ט"ו בשבט - חגיגה של עצים!** אפשר לבקש מהילדים וההורים לחפש בבית ובספרייה ספרים נוספים שעוסקים בעצים, למשל "עץ אבא" מאת דבורה בושרי, או "העץ המופלא" מאת ניק בלנד וסטיבן קינג. בלחיצה על שמות הספרים תוכלו לקרוא מגוון הצעות נוספות לפעילות בגן סביב עצים.
- << **מאכלי תפוחים:** בעמוד האחרון של הספר מופיע מתכון להכנת מאפה תפוחים ופירורי בצק. כדאי לעודד את המשפחות לנסות להכין אותו בבית, או עוגות תפוחים אחרים, ולשלוח תמונות בוטסאפ של העוגות. אפשר להזמין את המשפחות לקבלת שבת מיוחדת בגן, בה תמחיזו את הסיפור, תשירו שירי ט"ו בשבט, ותתכבדו בסלט פירות ובמאפי תפוחים.